

СВІТОВИЙ КОНКУРЕНТНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ

Podvirna Tetiana, PhD (Economics)

WORLD COMPETITIVE SPACE IN INTEGRATION CONDITIONS

Зростанням попиту на інтеграцію ознаменувався періодом кінця XX - початком XXI століть, масштабним розширенням ЄС, розвитком регіонального інтеграційного співробітництва у Північній і Південній Америці, Південно-Східній Азії та Африці, на пострадянському просторі. Одночасно з кількісними змінами у інтеграційному процесі відбувалися істотні якісні зрушення, які потягли за собою модифікацію умов, принципів, мотивації, форм інтегрування країн. Ці зміни привели до появи нових тенденцій розвитку міжнародної економічної інтеграції: розширення та поглиблення інтеграційної співпраці; ускладнення змісту інтеграційних угод; зміни суб'єктної структури інтеграційних груп; виникнення проміжних форм інтегрування, в цілому відображає загальну закономірність різношвидкісної та різнорівневої інтеграції.

Корінні зміни в інтеграційному розвитку об'єктивно зумовлені ускладненням міжнародних економічних відносин під впливом глобалізації, транснаціоналізації, зростання потреби в інноваційному розвитку, загострення проблем формування багатосторонньої торговельної системи у рамках СОТ. Ці процеси активно впливають на світовий конкурентний простір, формують нові якісні характеристики конкурентного середовища з ускладненими та переплітаються внутрішніми зв'язками, з посиленням ролі на них нових гравців: країн, регіонів, регіональних торгово-економічних об'єднань, спільно беруть участь в механізмах конкуренції, кооперації і партнерства.

Зміни у інтеграційній взаємодії обумовлені як мінімум двома обставинами:

по-перше, посиленням кризових проявів у світовій економіці. В таких умовах участь держав у інтеграційних союзах створює додаткові можливості, непорівнянні з можливостями окремої країни. Роль та місце країн на міжнародній арені у певній мірі залежать від їх здатності брати участь та ефективно взаємодіяти у інтеграційних утвореннях, відстоюючи при цьому національні інтереси. Приймаючи рішення про вступ або розширенні економічних зв'язків з тим або іншим інтеграційним об'єднанням, потенційні члени не можуть обійти проблеми забезпечення економічної безпеки країни, підтримки конкурентоспроможності її господарюючих суб'єктів як в глобалізованому світовому господарстві, так і у системі міжнародної економічної інтеграції;

по-друге, ускладненням, зміною умов та характеру міжнародної конкуренції. Конкуренція набуває розширений формат, включаючи не тільки економічних гігантів з числа розвинених країн та корпорацій, але і цілі інтеграційні об'єднань. Саме загострення міжнародної конкурентної боротьби вимагає, щоб система пріоритетів, які об'єднують держави, створювала більш сприятливі та стійкі основи для спільного соціально-економічного та геополітичного розвитку, була орієнтована на підвищення національної конкурентоспроможності, яка в умовах інтегрованої господарської системи перетворюється на конкурентоспроможність міжнародних інтеграційних об'єднань. Таким чином, розуміння конкурентних переваг, рушійних сил та чинників успіху або невдачі інтеграційних ініціатив стає одним із важливих завдань сучасних досліджень процесів розвитку світової економіки.

У реаліях глобальної конкуренції володіння конкурентоспроможністю є основою та одночасно умовою виживання (мінімум) і лідерства (максимум) на мікро-, мезо - та макрорівнях. Зростання конкурентоспроможності в умовах інтеграції слід очікувати внаслідок синергічного ефекту від лібералізації, встановлення єдиних договірно-правових правил та норм. Іншими словами, міжнародна інтеграція національних господарств - спосіб, метод, шлях до посилення національної конкурентоспроможності. У той же час у розглянутій проблемі є й інший ракурс. Конкурентоспроможність - це важливий прискорювач інтеграційних процесів, що спонукає країни до знаходження свого місця у інтеграційних об'єднаннях.

Участь в інтеграційних союзах для країн-учасниць передбачає більш ліберальні умови торгових відносин, тобто фактично пом'якшує умови конкуренції. Однак часто таке пом'якшення виступає не фактором успіху, а «разовим проривом» у економічній динаміці. Вирішальним фактором підвищення конкурентоспроможності країн-учасниць, спонукальним мотивом стає приріст економічних результатів за рахунок участі в інтеграційних процесах.

Позитивне

Позитивний вплив останніх на конкурентоспроможність економік країн-учасниць виявляється у випадку, коли економічна інтеграція виступає як глибокий процес структурних перетворень у економіці країн, що інтегруються, в результаті яких виникає якісно новий інтегрований простір. Тобто зміна якості економічного простору, що тягне за собою для учасників стійкий інтерес, включаючи елементи коопераційної, інвестиційної, технологічної новизни, стає основою конкурентоспроможності глобального економічного об'єднання. Саме цих складових поки не вистачає у взаєминах країн - членів ЄАЕС.

Сучасний розвиток світової економіки характеризується різким загостренням міждержавної конкурентної боротьби, формуванням нових сфер конкуренції, коли більш жорстке суперництво на традиційних ринках стає не під силу окремій державі або

корпорації. Це обумовлює необхідність кооперації як матеріально-фінансових, так і виробничих зусиль територіально пов'язаних країн, дозволяє зміцнити свої позиції в глобалізованій економіці, використовувати потенціал великого економічного простору, нарешті, виступати єдиною силою проти спільних конкурентів на світовому ринку. У результаті має місце не просто певні пов'язані національно-державних інтересів, але і піднесення їх до рівня регіональних інтересів.

Список використаних джерел:

1. Solow R.M. 2000. Growth Theory: an exposition. New York Oxford. Oxford University Press, 101 p.
2. World Investment Report, 2015. URL: <http://worldinvestmentreport.org/>

УДК 631.153.5

Щербина Юлія, асистент
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

**ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Scherbyna Yuliia, Assistant

**TAX MANAGEMENT IN THE MANAGEMENT SYSTEM OF
AGRICULTURAL ENTERPRISE**

На сьогоднішній день сільськогосподарські підприємства різних форм власності стикаються з проблемою надмірного податкового навантаження, яке в кінцевому рахунку призводить до погіршення діяльності суб'єктів господарювання. Виходячи з цього, можна зазначити, що сільськогосподарським підприємствам необхідно розробляти систему управління податковим фактором, який повинен стати невід'ємною складовою частиною фінансового менеджменту. У сучасній економічній літературі вище зазначену систему визначають як податковий менеджмент, завдяки якому підприємство може планувати свою діяльність та бути прибутковим.

Питання податкового менеджменту ставали предметом дослідження як вітчизняних так і зарубіжних науковців. Серед них: В. Мартиненко, К. Фуга, Ю. Гринчук, В. Гринчук. Проте зазначена тема і надалі залишається актуальною та потребує подальшого дослідження, як з теоретичної так і з практичної точок зору.

Податковий менеджмент має на меті розробку та реалізацію податкової стратегії, поєднання оптимального податкового тиску і максимальних досягнутих результатів підприємства. Вирішує важливі задачі, котрі стоять перед сільськогосподарськими підприємствами (рис. 1) [1].